

Мр Добривоје Јовановић
Историјски архив Јагодина

ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ У МОРАВСКОМ ОКРУГУ 1938. ГОДИНЕ

Моравски округ је у административном погледу био подељен на седам срезова: белички (Јагодина), деспотовачки (Деспотовац), левачки (Рековац), параћински (Параћин), ресавски (Свилајнац), раванички (Ћуприја) и темнићи (Варварин).

На парламентарним изборима 1938. године, према изборном закону из 1933. године, могле су да постоје само земаљске листе. Истакнуте су три листе, како у целој држави, тако и у Моравском округу: листа др Милана Стојадиновића, др Влатка Мачека и Димитрија Љотића.

Гласање је било јавно. Бирач је при гласању прво именовано носиоца земаљске листе за коју хоће да гласа, па онда име среског или месног кандидата. Избори су одржани 11. децембра, а трајали су од 7 до 18 часова.

Избор посланичких кандидата

Листа др Милана Стојадиновића

Присталице Југословенске радикалне заједнице (ЈРЗ) на својој конференцији одржаној у Јагодини 9. новембра, изабрали су за посланичког кандидата Делимира Петровића, председника градског поглаварства у

Јагодини, а за његовог заменика Богомира Ракића, председника општине из Глоговца.¹⁶⁴

У беличком срезу постојале су две листе, које се везивале за листу др Милана Стојасиновића. У Јагодини је 2. новембра одржана конференција групе министра Воје Ђорђевића ради избора посланичког кандидата за белички срез на листи др Милана Стојадиновића. Конференцији су присуствовали делегати из Београда Живота Милановић и др Шпиро Солдо. За посланичког кандидата једногласно је изабран Драгољуб Милосављевић, управник стоваришта Главне земљорадничке набављачке задруге у Јагодини, а за његовог заменика Душан Миљковић, председник општине из Рибара.¹⁶⁵

Конференција ЈРЗ за срез деспотовачки одржана је у Деспотовцу 12. октобра. Конференцију је отворио Милош Цукавац, сенатор из Ћуприје. Говорио је о раду владе др Милана Стојадиновића. На конференцији је одлучено да се дотадашње две организације ЈРЗ споје у једну и да се изабере нова управа на челу са новим председником, на место покојног Чедомира Пејкића, народног посланика за срез деспотовачки. На конференцији је донета и одлука да се приступи избору посланичких кандидата.¹⁶⁶

У складу са претходном одлуком, нова конференција ЈРЗ за срез деспотовачки одржана је 20. октобра. На конференцији је за посланичког кандидата изабран Благоје Јоцић, индустријалац из Београда, а за његовог заменика одређен је Јован Гвозденовић, индустријалац из села Плажана. На истој конференцији, за председника месне организације ЈРЗ изабран је Благоје Јоцић, на место покојног Чедомира Пејкића.¹⁶⁷

Конференција другог крила ЈРЗ за срез деспотовачки одржана је 24. октобра. Конференцији је присуствовао Јанићије Красојевић, бан Моравске бановине. Одлучено је да кандидат буде председник среског одбора Бошко Богдановић, шеф Информативног одсека Централног пресбирова.¹⁶⁸

У деспотовачком срезу Жика Јоцић, бански већник, покушао је да истакне своју листу у оквиру ЈРЗ. У Великом Поповићу 29. октобра одржао је састанак са својим партијским пријатељима, да би истакао своју кандидатуру за посланика. На тој конференцији је изабран за посланичког

¹⁶⁴ *Политика* од 11. новембра 1938. године.

¹⁶⁵ *Политика* од 4. новембра 1938. године.

¹⁶⁶ *Политика* од 13. октобра 1938. године.

¹⁶⁷ *Политика* од 21. октобра 1938. године.

¹⁶⁸ *Политика* од 25. октобра 1938. године.

кандидата за срез деспотовачки, а Душан Никодијевић, земљорадник из Великог Поповића, за његовог заменика. У томе није успео, јер је имао подршку само нешто више од 60 људи.

Жика Јоцић је поводом тога 15. новембра упутио писмо врху странке, али му је одговорено да је на Главном одбору и на Бановинском одбору донета одлука да кандидат странке буде Благоје Јоцић, а од њега се очекивало да подржи предлог Главног одбора, што је било у интересу странке. Жика Јоцић се 2. новембра директно обратио др Милану Стојадиновићу, тражећи да се он изабере за посланичког кандидата. У писму је навео, како је он акламацијом на конференцији Среског одбора ЈРЗ од 29. октобра изабран за посланичког кандидата. Записник са те конференције доставио је Бановинском одбору, Главном одбору и лично др Милану Стојадиновићу. У писму је истакао свој партијски рад, и решеност чланова странке у деспотовачком срезу да не подрже кандидатуру Благоја Јоцића.¹⁶⁹

У левачком срезу, на среској конференцији ЈРЗ одржаној у Рековцу, за посланичког кандидата изабран је др Богић Вукићевић, бивши народни посланик, а за његовог заменика Владимир Павловић, земљорадник из Превешта.¹⁷⁰

На конференцији ЈРЗ за срез ресавски одржаној у Свилајнцу 29. октобра, једногласно је одлучено да у срезу једини кандидат ЈРЗ буде др Милорад Димитријевић, а његов заменик Чедомир Донић, председник општине из Кушиљева.¹⁷¹

На широј конференцији ЈРЗ за срез параћински, одржаној 29. октобра, изабран је за посланичког кандидата Станоје Протић, а за његовог заменика Радомир Вучковић.¹⁷² Бански већник Станоје Протић постао је посланички кандидат и за срез темнишки на листи ЈРЗ. Обе листе су потврђене код среских судова.¹⁷³

Група министра Воје Ђорђевића изабрала је за посланичког кандидата за срез параћински Богоја Вељковића из Доње Мутнице.¹⁷⁴

На конференцији делегата свих организација ЈРЗ одржаној у Ћуприји 29. октобра, изабран је Раде Стојковић, бански већник из Сења за заменика посланичком кандидату Милошу Цукавцу, који је изабран раније. Састанак

¹⁶⁹ АЈ, 37-5-31.

¹⁷⁰ *Политика* од 31. октобра 1938. године

¹⁷¹ Исто.

¹⁷² *Политика* од 3. новембра 1938. године.

¹⁷³ *Политика* од 30. октобра 1938. године.

¹⁷⁴ Исто.

чланова ЈРЗ одржан је у сали општинског дома. На састанку гласове су добили: Миодраг Миленковић-Паризлија, трговац, 20 гласова, Александар Јовановић, индустријалац, 18 гласова, Живојин Николић, 12 гласова, Ђока Исаиловић, адвокат, 3 гласа. Чланови странке из Ћуприје су, на основу овог гласања, предложили за заменика Миодрага Миленковића - Паризлију, али он је одбио, и предложио је, што је и усвојено, да заменики буде са села.¹⁷⁵

Југословенска народна странка „борбаша“

Седница Главног одбора Југословенске народне странке - „борбаша“, на којој је одлучивано о учешћу на изборима са Југословенском радикалном заједницом, одржана је у Београду 7. октобра. На седници је присуствовало 80 делегата, међу којима и Блашко Михајловић, предузимач из Сења и Драгомир Пешић, трговац из Ћуприје. На седници је дата пуна подршка дотадашњем и будућем раду председнику странке Светиславу Хођери.¹⁷⁶

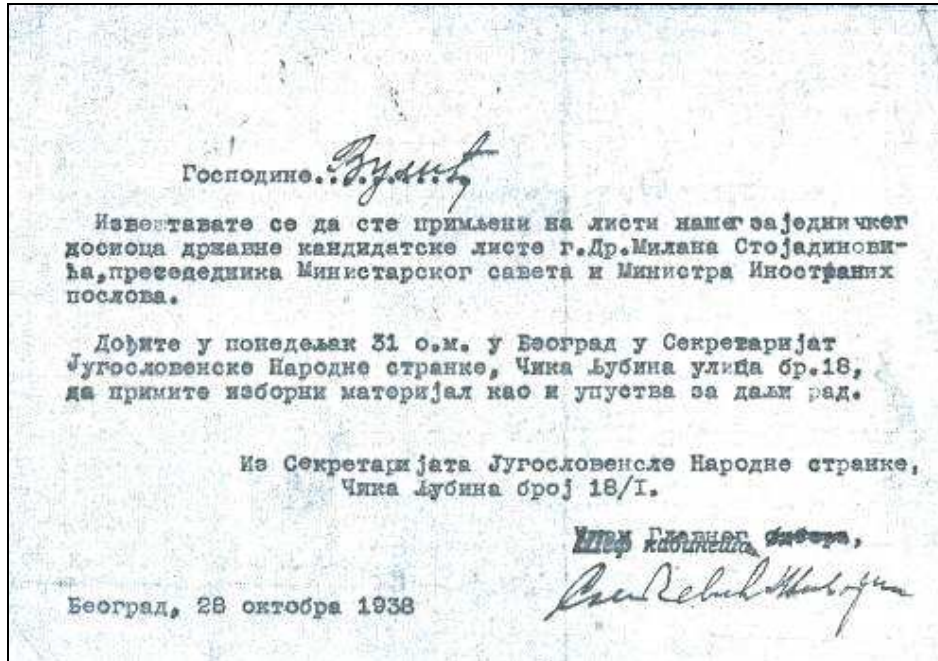
На основу одлука Главног одбора странке Светислав Хођера упутио је 21. октобра 1938. године писмо одборима у унутрашњости о хитности одржавања среских скупштина Југословенске народне странке и одређивања кандидата за посланике.

Већ сутрадан, 22. октобра, у *Шареној кафани* одржана је конференција делегата месних организација Југословенске народне странке за срез белички. Укупно 62 присутна делегата једногласно су изабрали Владимира Вулића за посланичког кандидата, а за његовог заменика Милуна Павловића, земљорадника из Милошева.¹⁷⁷

¹⁷⁵ *Политика* од 30. октобра 1938. године.

¹⁷⁶ *Политика* од 8. октобра 1938. године.

¹⁷⁷ ЗМЈ, Фонд

„Борбаши“ среза раваничког одобрили су одлуку Главног одбора странке о заједничком изласку на изборе са ЈРЗ.¹⁷⁸ Свог кандидата за посланика одредили су на конференцији делегата странке из среза раваничког, која је одржана у гостионици „Ловац“. После говора и предлога Блашка Михајловића из Сења, једногласно је изабран за посланичког кандидата Драгомир Пешић, трговац из Туприје, члан Главног одбора Југословенске народне странке „Борбаша“. За његовог заменика изабран је Илија Димитријевић, звани „Кокошан“, земљорадник из Исакова. На истој конференцији у чланство странке је примљен Прока Черни, електричар, ранији члан ЈРЗ. Овој странци пришли су још неки чланови ЈРЗ.¹⁷⁹

На коференцији „борбаша“, одржаној 3. новембра у Деспотовцу, за посланичког кандидата за срез деспотовачки изабран је др Лаза Стефановић из Београда, а за заменика Божидар Милорадовић, председник општине из Медвеђе.¹⁸⁰

¹⁷⁸ Политика од 24. октобра 1938. године

¹⁷⁹ Моравски гласник, бр. 208, 5. новембар 1938. године.

¹⁸⁰ Политика од 4. новембра 1938. године.

Листа Удружене опозиције

Блок Народног Споразума у срезовима Моравског округа чинили су: бивша Демократска странка Љубе Давидовића, пријатељи Аце Станојевића, пријатељи Јована Јовановића, бивша Сељачко - демократска коалиција и бивши социјалисти.

У Јагодини је 9. новембра одржана конференција за избор посланичког кандидата за белички срез, пријатеља групе Јована Јовановића. Једногласно је за посланичког кандидата изабран Животије Марковић, земљорадник из Драгошевца, а за његовог заменика Бора Лукић из Јагодине.¹⁸¹

Кандидат групе Љубе Давидовића за срез белички изабран је на конференцији у Јагодини одржаној 5. новембра. За посланичког кандидата изабран је др Љуба Прокић, лекар из Београда, а за његовог заменика Миле Шарчевић, председник општине из Белице.¹⁸²

Конференција Удружене опозиције за срез левачки одржана је у Рековцу 23. октобра. Конференцију је отворио Драгомир Перић, трговац из Рековца. После њега говорили су Драгољуб Миловановић, адвокат из Крагујевца и бивши посланички кандидат за срез левачки, Живота Тодоровић, професор из Београда, Драги Ристић, адвокат из Рековца и други. На конференцији је за заједничког кандидата изабран бивши посланик Никон Радосављевић, старешина манастира Каленић, а за његовог заменика Макса Максић, председник општине из Горње Сабанте.¹⁸³

Присталице Југословенске националне странке (ЈНС) за срез левачки изабрали су за посланичког кандидата Герасима Милутиновића, свештеника из Рековца, а за његовог заменика Лазара Станковића, земљорадника из Мотрића.¹⁸⁴

У Свилајнцу 27. октобра одржана је конференција Удружене опозиције, присталица бивше Демократске странке. Конференцији су присуствовали представници свих општина у срезу ресавском.

¹⁸¹ *Политика* од 10. новембра 1938. године

¹⁸² *Политика* од 6. новембра 1938. године.

¹⁸³ *Политика* од 25. октобра 1938. године. Лично је Љуба Давидовић тражио од Драгољуба Миловановића, адвоката из Крагујевца, да постави своју кандидатуру за срез левачки, на основу молбе многобројних присталица.

¹⁸⁴ *Политика* од 9. новембра 1938. године.

Конференцију је отворио Милосав Петровић, адвокат, а о политичкој ситуацији говорио је Брана Марковић, поседник из Свилајнца. На конференцији је за посланичког кандидата једногласно изабран Брана Марковић, а избор заменика Ђорђа Рајића, земљорадника из Кушиљева извршен је на следећем састанку.¹⁸⁵

На заједничком састанку присталица групе Љубе Давидовића и присталица групе Аце Станојевића, одржаном у Параћину 29. октобра, постигнут је договор да посланички кандидат за параћински срез на листи др Мачека буде др Никола Марјановић, рентијер, а његов заменик Божидар Главички, адвокат и бивши народни посланик. Ова листа се сматрала за званичну листу Удружене опозиције за срез параћински.¹⁸⁶

Александар Илић, свештеник из Ћуприје, кандидован је у срезу раваничком за посланичког кандидата од стране присталица Аце Станојевића. За његовог заменика одређен је Радосав Сибиновић, земљорадник из Паљана.¹⁸⁷

Ради избора посланичких кандидата, Веља Поповић, бивши министар у влади Богољуба Јевтића, око 20. октобра боравио је у Ћуприји и Параћину, да би присуствовао конференцијама за срезове параћински, раванички, темнишки, белички, деспотовачки, левачки и ресавски, на којима је требало одредити кандидате за листу др Мачека.¹⁸⁸ Конференција делегата Југословенске националне странке (ЈНС) са територије некадашњег Моравског округа, одржана је 24. октобра у стану др Жике Поповића, бившег народног посланика. Конференцији је присуствовао и Веља Поповић.¹⁸⁹ На том састанку одређени су кандидати за срезове: белички, раванички, параћински, ресавски и темнишки. Кандидати за левачки и деспотовачки срез одређени су касније.¹⁹⁰

Присталице Љубе Давидовића у раваничком срезу одржали су 20. октобра састанак на коме није одређен посланички кандидат, већ је само донета одлука да на предстојећим изборима демократе из Ћуприје имају свог кандидата, и да ће тај кандидат бити одређен на следећем састанку.¹⁹¹ Поводом те одлуке, присталице Демократске странке одржали су конференцију у „Микићевој кафани“ у Ћуприји, на којој су присуствовали

¹⁸⁵ *Политика* од 28. октобра 1938. године.

¹⁸⁶ *Политика* од 30. октобра 1938. године.

¹⁸⁷ *Политика* од 11. новембра 1938. године.

¹⁸⁸ *Политика* од 23. октобра 1938. године.

¹⁸⁹ На састанку чланова Извршног одбора ЈНС у Београду изабран је акциони одбор за изборе. За шефа изборне канцеларије изабран је Веља Поповић.

¹⁹⁰ *Политика* од 25. октобра 1938. године

¹⁹¹ *Политика* од 22. октобра 1938. године.

Ђока Радојковић, Ђока Петковић, Макарије Милетић, Благоје Стојковић, др Здравко Ивковић, Чеда Илић, Лазар Глишић, Миша Црњански, Станко Тасић, Миле Сибиновић, Аца Николић, Драга Богдановић из Сења, неколико делегата из Сењског Рудника и други. На конференцији је одлучено да се ступи у контакт са Вељом Поповићем, ради договора о заједничком иступању на изборима. До састанка је дошло у гостионици „Дарданели“. Састанку је присуствовао и Александар Илић, свештеник, представник групе Аца Станојевића. Међутим, пошто су на окружној конференцији ЈНС изабрани посланички кандидати, присталице демократске странке одлучили су да изаберу свог посланичког кандидата.

Кандидат за посланика бивше Демократске странке изабран је 6. новембра на конференцији делегата бивше Демократске странке среза раваничког. Тада је изабран Макарије Милетић - Требињац, старешина манастира Раванице. Конференцију, која је одржана у „Микићевој“ кафани у Ћуприји, отворио је Миша Црњански, трговац из Ћуприје. На основу ранијег договора, он је предложио за посланичког кандидата Макарија Милетића, а за његовог заменика Николу Пешића, трговца из Ћуприје. После одбијања Николе Пешића, који је сматрао да заменик треба да буде са села, предложен је Милан Милановић, председник општине из Крушара. Оба предлога су једногласно прихваћена. На конференцији су говорили др Здравко Ивковић, лекар из Ћуприје, Драгутин Пиндић, адвокат из Јагодине, Ђока Радојковић, трговац из Ћуприје и Милан Милановић.¹⁹²

У деспотовачком срезу било је више кандидата Удружене опозиције. Група Демократске странке одржала је у Деспотовцу је 24. октобра конференцију Удружене опозиције за срез деспотовачки. За посланичког кандидата изабран је Душан Милорадовић, земљорадник из Деспотовца, а за његовог заменика Милентије Петровић, земљорадник из Великог Поповића.¹⁹³

Конференција ЈНС за срез деспотовачки одржана је у Деспотовцу 27. октобра. Среску конференцију отворио је председник среске организације Драгољуб Митровић, свештеник из Стрмостена. На конференцији су говорили Жика Поповић, бивши народни посланик из Ћуприје, Власта Павловић, старешина среског суда, Таса Илић и други. Одлучено је да се посланички кандидат изабере на идућој конференцији.¹⁹⁴

Следећа конференција ЈНС одржана је такође у Деспотовцу 1. новембра. На конференцији је за посланичког кандидата за срез

¹⁹² *Моравски гласник*, бр. 209, 20. новембар 1938. године

¹⁹³ *Политика* од 26. октобра 1938. године.

¹⁹⁴ *Политика* од 30. октобра 1938. године.

деспотовачки изабран Драгољуб Митровић, свештеник из Стрмостена, а за његовог заменика Живадин Стојановић, економ из Великог Поповића.¹⁹⁵

Срески суд у Деспотовцу потврдио је 5. новембра листу Миладина Н. Илића из Брестова и његовог заменика Милију Миленковића, земљорадника из Језера. Они су се везали за листу др Мачека, као присталице Аце Станојевића.¹⁹⁶

На састанку представника из Сисевца, Равне Реке, Сењског Рудника, Параћина, Деспотовца и Плажана одлучено је да се у срезовима деспотовачком и параћинском за посланичког кандидата кандидује Милорад Белић, секретар Радничке коморе. За његове заменике одређени су Душан Богосављевић, рудар из Равне Реке, за деспотовачки срез и Драгољуб Николић, рудар из Сисевца, за параћински срез. Они су се везали за листу др Мачека. Листа Милорада Белића потврђена је 7. новембра.¹⁹⁷

Група Јована Јовановића, као шеста опозициона листа која се везивала за листу др Мачека, изабрала је 17. новембра за посланичког кандидата за срез деспотовачки Александра Стојановића, земљорадника из села Грабовца (Грабовице), а за његовог заменика Драгомира Милорадовића из села Миливе. Листа је потврђена 22. новембра.¹⁹⁸

У Параћину је 26. октобра одржана конференција Удружене опозиције за срез параћински, на којој је једногласно изабран за посланичког кандидата на листи др Мачека Ђока З. Петковић, адвокат и бивши народни посланик за срез ресавски.¹⁹⁹

На конференцији одржаној 6. новембра у Варварину, на којој је као делегат присуствовао Мирко Томић, адвокатски приправник из Београда, изабран је посланички кандидати за темнићки срез, присталица Јована Јовановића. За посланичког кандидата једногласно је изабран Милисав Јевтић, земљорадник из Бошњана, а за његовог заменика Милутин Петровић, земљорадник из Залаговца.²⁰⁰

¹⁹⁵ *Политика* од 2. новембра 1938. године

¹⁹⁶ *Политика* од 7. новембра 1938. године.

¹⁹⁷ *Политика* од 28. октобра 1938. године.

¹⁹⁸ *Политика* од 18. новембра 1938. године.

¹⁹⁹ *Политика* од 27. октобра 1938. године.

²⁰⁰ *Политика* од 8. новембра 1938. године.

Посланички кандидати

После одржаних конференција и партијских скупова, одређени су сви посланички кандидати за све срезове Моравског округа.

На листи др Милана Стојадиновића за кандидате су изабрани:

У срезу беличком:

- 1) Делимир Петровић - ЈРЗ, председник градског поглаварства из Јагодине, заменик Богомир Ракић, председник општине из Глоговца;
- 2) Драгољуб Милосављевић, управник стоваришта Главне земаљске задруге из Јагодине - кандидат сељачке групе, заменик Душан Миљковић, земљорадник из Рибара (група Воје Ђорђевића);²⁰¹
- 3) Владимир Вулић - „борбаша“, бивши трговац из Јагодине, заменик Милун Павловић, земљорадник из Милошева.²⁰²

У срезу параћинском:

- 1) Станоје Протић, члан Главне контроле у пензији из Београда, заменик Радомир Вучковић, земљорадник из Горње Мутнице;
- 2) Стојан Јовановић, кафеџија из Параћина, заменик Милосав, земљорадник из Главице;

У срезу раваничком:

- 1) Милош Цукавац, адвокат и сенатор из Ћуприје, заменик Радомир Стојковић, земљорадник, бански већник и председник општине из Сења;²⁰³

²⁰¹ *Политика* од 24. октобра 1938. године. Група Воје Ђорђевића, министра без портфеља на Земаљској конференцији одржаној 23. октобра, усвојила је резолуцију о изласку на изборе: 1) Група остаје на принципима државног јединства и против је сваког отварања уставотворног питања у то време; 2) Остаје верна идеалу земљорадничког покрета и обнови рада земљорадничке странке Савеза земљорадника; 3) Себе сматра правим представником земљорадничког покрета и вођом земљорадничке странке Савеза земљорадника...6) Прима постигнут изборни споразум са Ј.Р.З. и одлучује да постави своје кандидате у свим срезovima; 7) Осуђује све земљорадничке политичаре који цепају целину покрета и заводе народ ка листи Др Мачека.

²⁰² *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембра 1938.

2) Драгомир Пешић, трговац из Ћуприје, као присталица „борбаша“, заменик Илија Димитријевић, земљорадник из Исакова.

У срезу ресавском:

1) др Милорад Димитријевић, лекар из Свилајнца, заменик Чедомир Донић, земљорадник из Кушиљева и председник исте општине.²⁰⁴

2) др Лазар Стефановић, лекар из Београда, као присталица „борбаша“ и заменик Димитрије И. Катић, земљорадник и председник општине из Црквенца.

У срезу темнићком:

1) Станоје Протић, члан Главне контроле у пензији из Београда, заменик Драгомир Аксентијевић, учитељ из Доњег Крчина;

У срезу деспотовачком:

1) Благоје Н. Јоцић, индустријалац из Београда, заменик Јован Гвозденовић, трговац из Плажана;

2) др Лазар Стевановић, лекар из Београда, заменик Божидар Милорадовић, земљорадник и председник општине из Медвеђе.

У срезу левачком:

1) Милош Брашић, новинар, уредник „Времена“ из Београда;

2) др Богић Вукићевић, лекар из Рековца, заменик Владимир Павловић, земљорадник из Превешта.²⁰⁵

На листи Димитрија Љотића за кандидате су изабрани:

срез белички:

Радивоје Симић, земљорадник и пензионер из Шантаровца, заменик Радомир Миладиновић, земљорадник из Врбе;

срез деспотовачки:

Драгољуб Станимировић, земљорадник из Плажана, заменик Миладин Андрејић, земљорадник из Буковца (Буковице);

²⁰⁴ Чедомир Донић је раније био члан Демократске странке, док је у време избора био ватрени присталица ЈРЗ.

²⁰⁵ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембра 1938.

срез левачки:

Миленко Тодоровић, земљорадник из Велике Крушевице, заменик Милован Радојевић, земљорадник из Слатине;

срез параћински:

Перо Никчевић, књиговођа из Ћуприје, заменик Радивоје Симић, пензионер из Шантаровца;

срез ресавски:

Павле Лукић, свештеник из Свилајнца, заменик Стојимир Миљковић, земљорадник из Кушиљева;

срез темнићки:

Драгомир Милојковић, земљорадник из Горњег Катуна; заменик Радивоје Симић, пензионер из Шантаровца;

срез раванички:

Димитрије Миловановић, земљорадник из Супске, заменик Перо Никчевић, књиговођа из Ћуприје.²⁰⁶

Кандидати за посланике на листи др Влатка Мачека:

срез параћински:

- 1) Александар Јевремовић, свештеник из Параћина, заменик Јеремија Ружић, земљорадник из Доње Мутнице (група Аце Станојевића);
- 2) др Никола Марјановић, рентијер из Параћина; заменик Божидар Главички, адвокат из Параћина (група бивше Демократске странке);
- 3) Ђорђе Петковић, адвокат из Ћуприје, заменик Светомир Петровић, земљорадник из Горње Мутнице;
- 4) Милан Миленковић, земљорадник из Бошњана, заменик Петроније Саздановић, земљорадник из Бусиловца (група Јована Јовановића);
- 5) Милорад Белић, секретар Радничке контроле из Београда, заменик Драгољуб Николић, рудар из Сисевца;
- 6) Велимир Поповић, министар у пензији из Београда, заменик Тома Јовановић, земљорадник из Мириловца.

²⁰⁶ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембар 1938.

срез ресавски:

- 1) Милорад Ј. Николић, начелник министарства у пензији из Београда, заменик Обрад М. Милановић, земљорадник из Гложана, бивши председник општине у Гложану (група Аце Станојевића);
- 2) Бранислав С. Марковић, поседник из Свилајнца; заменик Ђорђе Рајић, земљорадник из Кушиљева;
- 3) Настас Д. Илић, генерални конзул у пензији из Београда, заменик Радоје Радомировић, земљорадник из Седлара (ЈНС);

срез темнићки:

- 1) др Драгић Јоксимовић, адвокат из Београда, заменик Милан Јоксимовић, земљорадник из Обрежа;
- 2) Миласав Јевтић, земљорадник из Бошњана; заменик Милутин Петровић, земљорадник из Залаговца;
- 3) Велимир Поповић, министар у пензији из Београда; заменик Љубисав Чабрић.

срез раванички:

- 1) Александар Илић, свештеник из Ћуприје,²⁰⁷ (група Аце Станојевића) заменик Радосав Сибиновић, земљорадник из Паљана;
- 2) Макарије Милетић, архимандрит из Сења, заменик Милан Милановић, земљорадник из Крушара;
- 3) др Живојин Поповић, лекар из Ћуприје, заменик Радивоје Целатовић, земљорадник из Ћуприје.

срез белички:

- 1) др Љубисав Прокић, лекар из Београда, заменик Милија Ж. Шарчевић, земљорадник из Мишевића (група Давидовића);
- 2) Гвозден Целатовић, заменик Мата Милосављевић, земљорадник из Ланишта (Југословенска национална странка);
- 3) Милутин Аранђеловић, геометар из Јагодине, заменик Драгутин Костић, земљорадник из Јовца (група Др Живка Топаловића);
- 4) Михаило Мијушковић, адвокат из Јагодине, заменик Светолик Ристић, трговац из Јагодине (група Аце Станојевића);

²⁰⁷ Александар Илић је више пута изјављивао да се неће кандидовати за посланика. То је изјавио Крсти Милетићу и Трифуновићу. Касније је изјавио да му је наређено да истакне засебну листу.

5) Животије Марковић, земљорадник из Драгошевца, заменик Радивоје Милетић, земљорадник из Рибара.

срез деспотовачки:

- 1) Миладин Милић, крчмар из Београда, заменик Милија Миленковић, земљорадник из Језера (група Аце Станојевића);
- 2) Душан Милорадовић, земљорадник из вароши Деспотовца, заменик Милентије Петровић, земљорадник из Великог Поповића (група Љубе Давидовића);
- 3) Драгољуб Митровић, свештеник из Стрмостена, заменик Павле Туркуловић, кафеџија из Медвеђе, (ЈНС);
- 4) Александар Стојановић, земљорадник из Грабовице, заменик Драгомир Димитријевић, земљорадник из Миливе (група Јована Јовановића);
- 5) Војислав Величковић, секретар Главног радничког савеза из Београда, заменик Душан Богосављевић, рудар из Равне Реке (група др Живка Топаловића).

срез левачки:

- 1) др Драгић Јоксимовић, адвокат из Београда, заменик Војислав Вуловић, земљорадник из Велике Пчелице;
- 2) Никон Лазаревић, архимандрит, старшина манастира Каленић из Великог Прњавора, заменик Милосав Тодоровић, земљорадник из Горње Сабанте (група Аце Станојевића);
- 3) Герасим Милутиновић, свештеник из Рековца, заменик Лазар Станковић, земљорадник из Мотрића (ЈНС).
- 4) Александар Милановић, механџија из Жупњевца; заменик инж. Милан Јаковљевић из Београда (група Аце Станојевића).²⁰⁸

Предизборне активности

Предизборна кампања свих посланичких кандидата је била врло активна. Обављала се путем зборова и путем штампаних прогласа и плаката. Изношени су партијски програми, али у тежњи да придобију гласаче, већина кандидата, не само да су оштро критиковали поједине програме, већ су упућивали и разне увреде политичким противницима. Међусобне увреде упућиване су и кандидатима на истим посланичким листама.

Југословенска Радикална Заједница позивала се на родољубље. Помињана је велика криза, сиромаштво народа до доласка др Милана Стојадиновића, могућност распада државе, за шта су се залагали политичари окупљени око др Влатка Мачека, јер су их интересовале само министарске фотеле. Југословенска радикална заједница представљала се као борац за јединствену државу и јединствени народ, са „природним разликама“, које су морале да се поштују. Истичући велику државничку мудрост др Милана Стојадиновића, Акциони одбор за срез белички позивао је да гласају за Делимира Петровића, јединог кандидата ЈРЗ за срез белички.²⁰⁹

Делимир Петровић одржао је збор Југословенске Радикалне Заједнице 8. децембра у „Шареној кафани“. Он је говорио о дотадашњем раду и успесима др Милана Стојадиновића, о свом раду, и нарочито о потребама Јагодине, за које је изнео уверење, да ће у њиховој реализацији

²⁰⁸ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембар 1938.

²⁰⁹ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9/1209.

пружити помоћ и др Милан Стојадиновић, иначе почасни грађанин Јагодине.²¹⁰

Нападани су представници Удружене опозиције због подршке коју су пружали др Мачеку. Истицано је да је гласање за Мачека заправо гласање за разарање државе, за Павелића и Перчеца, који су убили Краља Александра.²¹¹

У Јагодини је 7. децембра одржао збор Воја Ђурђевић, министар, са посланичким кандидатом своје групе, Драгољубом Милосављевићем.²¹²

Ове две групе са листе др Милана Стојадиновића су се сукобљавале врло оштро. Акциони одбор ЈРЗ за срез белички оптужио је везу Клефиша и Драгољуба Милосављевића, која је по мишљењу Акционог одбора ЈРЗ, радила на штету земљорадника у беличком срезу. Наводило се да је Милосављевић у Параћину и Марковцу куповао свиње по 11 динара по килограму, док их у Јагодини није откупљивао и на тај начин обарао цену свиња на осам до девет динара. Док се ово не објасни бирачима, Акциони одбор позивао је да се гласа за Делимира Петровића, јединог и искреног пријатеља.²¹³

Присталице Делимира Петровића такође су оптужили Драгољуба Милосављевића да је упропастио многе трговце и занатлије у Јагодини продајући занатске производе у свом стоваришту. Тврдили су да то исто жели да настави и као посланик.²¹⁴

Драгољуб Милосављевић, кандидат сељачке групе са листе др Милана Стојадиновића, величао је владину политику, нарочито на пољу привреде. Нападао је опозицију, за коју је наводио да ради против мира и спокојства земље. Ипак, највећу критику усмерио је према Делимиру Петровићу, који се такође налазио на листи др Милана Стојадиновића. За Делимира Петровића је истицао да је, као председник општине, наметнуо Јагодини буџет од 6.500.000 динара годишње, насупрот ранијем од 200.000 динара, да је врло брзо створио општински дуг од око 400.000 динара, да је

потрошио велики део општинског новца око уређења пута на Ђурђевом брду, који је служио само њему, да је трошио велику количину електричне енергије на осветљавање само његовог пута до Ђурђевог брда, а варош

²¹⁰ ЗМЈ, Збирка плаката, бр. 1269/1. У потпису позива: *Претседник среског одбора Југословенске Радикалне Заједнице Делимир Н. Петровић.*

²¹¹ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9/1129.

²¹² *Политика* од 8. децембра 1938. године.

²¹³ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9/1260.

²¹⁴ Исто..

остављао у мраку, да је на Клефишеву фабрику ударио огроман намет, гледајући да је затвори и да на тај начин сељацима из беличког среза онемогући да своје производе добро уновче. Тврдио је да је због њега Јагодина изгубила део Окружног суда само зато да се не би замерао Милошу Цукавцу, да није успео да добије ниједан разред више гимназије, иако су гимназију добила мања места од Јагодине, да је тукао једног сељака јер је кочио колима низ Ђурђево брдо да му не би покварио пут, да је истукао једног општинског стражара само зато што је у кафани седео за истим столом са Гвозденом Целатовићем, адвокатом из Јагодине, да је непрестано користио општински фијакер у своје приватне послове.²¹⁵

Са једног збора Удружене опозиције у Бунару

Присталице Главног одбора радикала критиковали су Гвоздена Целатовића и Делимира Петровића као превртљивце, који су изневерили програм Радикалне странке. Њихове странке представили су као режимске

²¹⁵ ЗМЈ, Зборка плаката, F IV, K 9/1266. У потпису “Одбор за заштиту и одбрану Јагодине и Јагодинаца”.

странке, и позивали су бираче да гласају за листу Мике Мијушковића, адвоката из Јагодине. Као свој програм истицали су слободу говора и збора, опште и тајно гласање, слободу штампе.

Присталице Делимира Петровића штампале су плакат у коме су нападали кандидата Демократске странке и Удружене опозиције:

ЈАГОДИНЦИ И БЕЛИЧАНИ

У вашој средини се налази неки Др. Прокић, син Вучка Прокића, који вам је узимао 2-дин. на банку, а сада се бори за неку демократију.

Њега нико до данас није познавао, он нема ни жену ни децу па не може имати ни осећање да ма кога претставља и заступа.

*Зато не дозволите да вас лаже обмањује лажном демократијом.*²¹⁶

Благоје Јоцић је, у оквиру своје предизборне активности, боравио десетак дана у деспотовачком срезу и успео је да одржи низ успешних сусрета са својим присталицама. Крајем новембра и почетком децембра одржао је зборове у Буковцу, Ломници, Медвеђи, Великом Поповцу, Витанцу, Плажану, Миливи, Грабовцу, Брестову, Богави, Балајнцу, Трућевцу, Језеру, Кованици, Поповњаку, Жидиљу, руднику Баре, Пањевцу, Липовици, Бељајки и селу Деспотовцу. Сви зборови и конференције били су добро посећени. Свуда је присуствовало између 200 и 300 људи, а највише их је било у руднику Баре преко 600 присутних. У многим местима народ је Благоја Јоцића дочекивао музиком, пуцањем из прангија и општим одушевљењем. На свим зборовима, поред њега је говорио и др Мирослав Новаковић, срески лекар, његов заменик Јова Гвозденовић, Радосав Јеремић, деловођа општине, Јован Добросављевић, бански већник, Бора Младеновић, шеф Пореске управе, председник општине Божа Милорадовић, учитељи у Трућевцу и Балајнцу, као и многи други његови истомишљеници. У многим местима подизани су славолуци са натписима добродошлице. Успео је пред изборе да обезбеди 50.000 динара помоћи за изградњу чесама и уређење сеоских друмова у Срезу деспотовачком. Његове присталице истицале су и настојање Благоја Јоцића за изградњом једне модерне болнице у самом руднику. Ту болницу требала је да подигне Братинска благајна рудника Баре. До изградње болнице Благоје Јоцић био је спреман да уступи један потпуно преуређен камион за превоз болесника или рањеника до најближе болнице. У оквиру предизборне кампање посетио је Ћуприју и Деспотовац.²¹⁷

²¹⁶ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9/1269/2.

²¹⁷ *Моравски гласник*, бр. 209, 20. новембар 1938. године

Милош Брашић, новинар из Београда, кандидат на листи ЈРЗ, обишао је највећи део левачког среза. Одржао је зборове и конференције у: Белушићу, Великој Сугубини, Течићу, Ратковићу, Горњој Сабанти, Сибници. На конференцијама су, поред њега, говорили и Петроније Вишњић, адвокат из Београда и З. Раковић, земљорадник из Горње Сабанте.²¹⁸

Гласај за Удружену опозицију!

ЗАВЧАНИ МУЗЕЈ СВЕТОЈАР-ОД
ИСТОРИЈСКО ОДЕЉЕЊЕ
Име, Број

Јер
њену листу носи др. Мачек, који тражи реорганиза-
цију државе и забрањује иницијативу заостава на дан
Уједињења.

Јер
је на тој листи орсески кандидат бивши диктатор
Петар Живковић, који је у жељи за алашћу,
срамно издао аманет свога Блаженпопочившег
Господара.

Јер
су на тој листи орсески кандидати Богољуб Јевтић,
Веља Поповић и Драгутин Којић, који су својим
петомажским режисом и терором народ много
задунили.

Јер
се на тој листи кандидују бивши политичари не-
надашњих странака који су низ година овом зе-
мљом управљали и за ове то време ниоу ни решили
ни решавали ни једно од животних питања нашега
народа, а сад су, из жеље за мандатом, постали
слепи оруђа рушилачких тежњи др. Мачека.

Јер
ту листу помажу савесно социјалисти и комуни-
сти, који иду за тим да се у земљи направи хаос
и да она пође путем Шпаније.

Јер
ту листу помажу делом и новцем све међународне
мирочне силе, којима је здрава и снажна Југосла-
вија три у оку и који би хтели да Југославија кр-
вари због туђих рачуна.

ЗАТО ГЛАСАЈ ЗА ЛИСТУ КОЈУ НОСИ
д-р Влатко Мачек

²¹⁸ Политика бр. 10963 од 4. децембра 1938. године

Датуми одржавања важнијих зборова одређени су на састанку Секције за пропаганду Главног одбора ЈРЗ. За одржавање више зборова одређен је 6. новембар. За тај дан је предвиђено и одржавање збора у Параћину. Планирано је да на збору говоре министар унутрашњих послова др Антон Корошец, Станоје Протић, члан Главне контроле, Милош Цукавац, сенатор, Делимир Петровић, председник јагодинске општине и посланички кандидати за срезове: параћински, раванички, деспотовачки, ражањски и темнишки. Министар социјалне политике и народног здравља, Драгиша Цветковић, присуствовао је 3. новембра конференцији ЈРЗ у Параћину, на којој је извршена припрема за збор.²¹⁹

Збор Југословенске радикалне заједнице за цело Поморавље одржан 6. новембра пред великим бројем присталица из Параћина, Варварина, Крушевца, Ниша, Алексинца, Јагодине, Деспотовца, Свилајнца и многих других места. Са др Антоном Корошцем у Параћин су допутовали Драгиша Цветковић, Фран Смолеј, сенатор, др Б. Пирц, председник главног одбора омладине ЈРЗ, Ђорђе Гушић, председник главног одбора *Југораса*. Збору је присуствовало и више сенатора и посланика, који су допутовали из Београда и Ниша. Пре збора Драгиша Цветковић одржао је конференцију са члановима *Југораса* из целог Поморавља. Збор је одржан код споменика у центру Параћина. Станоје Протић је отворио збор, а после њега говорио је др Антон Корошец. На збору су говорили и Драгиша Цветковић, Фран Смолеј, Милош Цукавац и Станоје Протић, који је закључио збор. Најважнији учесници на збору били су гости Владе Теокаревића. Истог дана отпутовали су за Београд.²²⁰

Станоје Протић, посланички кандидат ЈРЗ за срезове параћински и темнишки, обишао је велики број села у својим изборним срезовима. Око 20. новембра одржао је зборове и конференције у Бошњану, Поповцу, Стубици, Извору, Горњој и Доњој Мутници. Поред њега говорили су његов заменик Радомир Вучковић, Влада Јевтић, председник параћинске општине, Влада Ристић, хотелијер, Миро Зоњић, школски надзорник и многи други.²²¹

Поред велике предизборне активности, Станоје Протић је сматрао да се у срезу параћинском слабо политички радило, и да је требало да се приступи давању новчане помоћи. Од челника странке тражио је новчана средства за предизборну кампању. Писмо је упутио крајем новембра. У

²¹⁹ *Политика* од 29. октобра 1938. године. На збору је био предвиђен и говор Добривоја Стошовића, министра грађевина.

²²⁰ *Политика* од 7. новембра 1938. године.

²²¹ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембар 1938. године.

њему је тражио: 1) 5.000 динара за довршење општинског дома у селу Клачевици, пошто је то обећао; 2) 5.000 динара за изградњу моста у селу Голубовцу, што је такође обећао мештанима да ће завршити до избора; 3) 3.000 динара за школску звонару основне школе у Стрижи, јер је то место било наклоњено Демократској странци; 4) 10.000 динара за разне сличне помоћи невољнима и сиромашнима, као и за израду малих пропуста, и прилога школама и разним друштвима. Све ове новчане помоћи желео је да прикаже као прилоге др Милана Стојадиновића, ако се он буде сложио, а не као своје.²²²

Кандидат ЈРЗ за срез ресавски, др Милорад Димитријевић, крајем новембра, одржао је зборове у Дубљу, Грабовцу и Врлану.

Милош Цукавац, кандидат Југословенске радикалне заједнице, обишао је сва села раваничког среза, у којима је говорио о политичкој ситуацији и раду владе др Милана Стојадиновића. Он је одржао неколико кварталних конференција у Ћуприји, и то: код „Оријента“, код „Славије“, у кафани Мите Цинцарчета, у кафани „Параћин“, у Земљорадничкој задрузи, код „Тоше на ћоше“, код „Синђелића“ и другим местима. Поред њега, на овим конференцијама говорили су још и Живојин Николић, адвокат, Ђока Исаиловић, адвокат, Тома Благојевић, трговац, Лека Јовановић, индустријалац, Делић, радник фабрике шећера, Трифун Стошић, председник општине и други.

Посебно успелу конференцију присталице ЈРЗ одржали су у хотелу „Славија“. Конференцији су присуствовали: Бунушевац, директор Пољопривредне школе са особљем, инжињер Цветковић, шеф ложионице, Трифун Стошић, председник општине са особљем, Жика Николић, адвокат и бански већник, Драгутин Кањак, шеф подружнице Радничке коморе, прваци странке Александар Јовановић, индустријалац, Ђока Исаиловић, адвокат и многи други. Први говорник на конференцији био је Раде Жикић, трговац. После њега говорио је Милош Цукавац, посланички кандидат. Он је говорио о успешном раду владе Милана Стојадиновића. Нарочито је истакао рад владе на спољнополитичком плану. Остали говорници говорили су о успесима у Ћуприји. То се пре свега односило на говоре Жике Николића, Ђоке Исаиловића и Трифуна Стошића, председника општине. На крају је говорио Ђорђевић, машиновођа, који је тражио да се врати на дужност лекар др Томић.

²²² АЈ, Ф 37, К-4.

Југословенска народна странка или *Борбаши*, у оквиру своје преизборне активности, изнела је програм странке. Са програмом странке гласаче су упознали кандидат за народног посланика Владимир Вулић и његов заменик Милун Поповић. *Борбаши* су се залагали за тајно гласање; раздуживање земљорадника, радника, занатлија, ситних трговаца и нижег и средњег чиновништва, и то да се 75% дуга брише, а 25% да се исплати за 20 година по 3% камате; поништење свих продаја земље и кућа од стране зеленашких банака од 1928. године, па би тапије постале неважеће; земљораднику се не би смело продати ни за какав дуг: 3 1/2 хектара земље од пореске главе, 2 вола, 1 крава, 1 теле, 1 кобила и 1 ждребе, 10 оваца, 5 свиња и пољопривредни алат; занатлијама се, такође, не би смео продати потребан алат; смањење монополских цена на основне животне намирнице и на алат, који је морао да буде три пута јефтинији; доношење закона по коме ће се чиновници у министарствима кажњавати смртном казном за лоповлук, као и закона о пореклу имовине; доношење закона о жигосању новца у златној и сребрној монети, и о враћању новца у Југославију из енглеских и француских банака; доношење закона о независности судова и сталности чиновника; национализација страног капитала и организовање државне индустрије, и подизање индустрије на домаћим сировинама и за домаћу потрошњу; решавање незапослености и подизање радничких надница на 50 динара дневно у индустријским предузећима и државним институцијама; извршење аграрне реформе тако да се земљорадницима подели земља банкарска, велепоседничка, манастирска, као и државне утрине и планине; решавање проблема хигијене на селу; потреба да свако село има лекара, који би прегледе вршио по кућама болесника, као и да лекари не наплаћују прегледе, јер би имали државне плате; сви лекари, болнице, апотеке, бање, биле би државне и њихово издржавање плаћало би се из пореза, који би се сакупљао на основу могућности обвезника. На тај начин сви слојеви становништва добили би једнаке услове за лечење.²²³

Др Лаза Стојановић, члан Извршног одбора *борбаши* одржао је крајем октобра зборове у срезу ресавском, и то у селима Јасенову, Тропоњу и Грабовцу и у Медвеђи у деспотовачком срезу.²²⁴ Крајем новембра поново су одржани зборови у срезу ресавском, и то у Роанди, Купиновцу, Роћевцу и Кушиљеву. На зборовима су говорили др Лаза Стојановић, посланички кандидат и Чедомир Мартић, воскар из Свилајнца.²²⁵

²²³ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9/1203.

²²⁴ *Политика* од 27. октобра 1938. године.

²²⁵ *Политика* од 30. новембра 1938. године.

Кандидат *борбаша* на листи др Милана Стојадиновића, Драгомир Пешић, трговац, такође је одржао конференције у свим селима равничког среза. Нека села обилазио је и више пута. Посебно успешне конференције одржао је у Стубици, Сењу, Бигреници, Паљанима и Иванковцу. На конференцији у Сењу било је присутно близу 300 људи. Поред Драгомира Пешића, на конференцијама су говорили: Жика Тирковић, Илија Кокошли, Илија Грабовчанин, Боривоје Лукић, Драгомир Богосављевић и други. У самој Ћуприји, одржао је успешне конференције у кафани „Славији“ и још неким кафанама на периферији града.²²⁶

Кандидат *борбаша* у срезу беличком, Влада Вулић, обишао је пред изборе Остриковац, Мајур и Мијатовац.²²⁷

Удружена опозиција

Удружена опозиција такође је организовала велику предизборну активност. У Деспотовцу је 10. новембра одржана конференција Уједињене опозиције. Конференцију је отворио Љубиша Рајковић, пензионер из Београда, изасланик главног одбора. После њега говорили су Павле Панић, старешина манастира Манасије, Душан Милорадовић и други.²²⁸

Представници Удружене опозиције су такође у истом срезу и почетком децембра одржали зборове и конференције у Језеру, Кованици и Поповњаку. На конференцијама је говорио Миладин Милић из Београда, кандидат за срез деспотовачки на листи В. Мачека, Милоје Миленковић, земљорадник из Језера, Душан Милорадовић, земљорадник из Деспотовца и други.²²⁹

Присталице Народног Споразума односно Удруженене опозиције одржали су 13. новембра конференцију у Глоговцу. Конференција је одржана у сеоској кафани, а на њој су говорили: Бора Лукић из Јагодине, Животије Марковић, земљораднички кандидат из Драгошевца, Милутин Аранђеловић, раднички кандидат из Јагодине, Драгутин Пиндић, адвокат из Јагодине, Драгиша Коруновић, економ из Глоговца, Бошко Ђуричић из Јагодине и Радивоје Милетић из Рибара.²³⁰

²²⁶ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембар 1938.

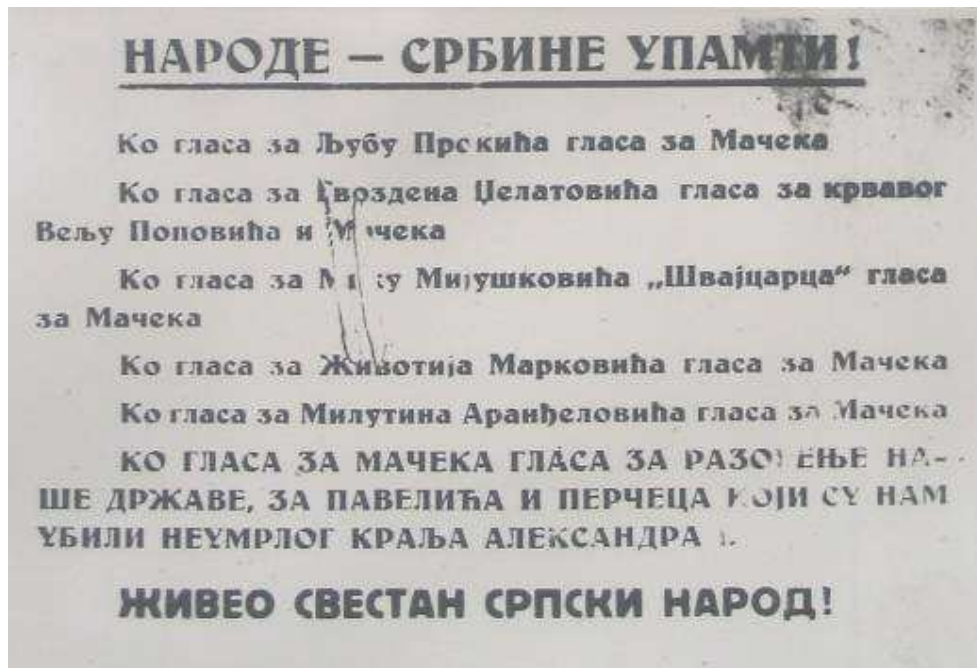
²²⁷ *Моравски гласник*, 211. од 10. децембра 1938. године.

²²⁸ *Политика* од 11. новембра 1938. године.

²²⁹ *Политика* од 4. децембра 1938. године.

²³⁰ ЗМЈ, Збирка плаката F IV, K 9.

Удружена опозиција за срез белички своју конференцију је одржала 3. децембра у „Шареној кафани“. На конференцији су говорили сви кандидати опозиције. Гвозден Целатовић, кандидат ЈНС, говорио је о комуналној политици Јагодине, др Љубомир Прокић, лекар из Београда, кандидат бивших демократа, говорио је о унутрашњој политици и народном споразуму, Мика Мијушковић, адвокат, кандидат групе Аце Станојевића, говорио је о спољној политици и међународном положају Југославије, Милутин Аранђеловић, геометар, раднички кандидат, говорио је о улози демократије, Животије Марковић из Драгошевца, говорио је о значају избора и Коста Ненковић, књијар, о омладини и изборима.²³¹

Кандидат Демократске странке, др Љубисав Прокић, изнео је свој програм путем штампаног плаката. Истицао је значај Љубомира Давидовића, председника Демократске странке, који је по њему, у политичку борбу ушао са поштеним намерама, без користољубља, једино са намером да се за народ извојују слободе и право да сам руководи својом судбином. Програм је формулисан у неколико тачака: 1) да се народу врати

²³¹ Политика од 8. децембра 1938. године.

слобода; 2) да се донесе демократски изборни закон за народну скупштину и општину са тајним гласањем; 3) да се донесе закон о слободној штампи; 4) да се донесе закон о слободи збора и удруживања; 5) да се допусти јавна контрола целокупног државног и народног живота и трошкова у буџету; 6) да се донесе закон о министарској одговорности; 7) да се донесе закон против корупције. Бранио је и споразум са Хрватима, потписан 8. октобра 1938. године, који указује на очување заједничке државе, али и демократизацију политичких односа путем тајног гласања и доношења одлука у скупштини већином гласова.²³²

Јавне конференције бивших демократа одржане су 24. новембра у Сиоковцу и Винорачи. Конференцијом у Сиоковцу председавао је Живојин Андрејевић из Деонице, а у Винорачи Живојин Петровић из Винораче. На конференцијама су говорили др Љубисав Прокић, лекар из Београда и посланички кандидат и Христифор Петровић, казанција из Јагодине.²³³

Др Љубисав Прокић одржао је конференције у Бунару и Трнави. Поред њега на конференцијама су говорили Кузман Пушић, економ шећеране, Јоса Величковић и Света Николић, земљорадник. Др Љубисав Прокић одржао је и 9. новембра конференције у Винорачи, Рибару и Дубокој. Поред њега, на конференцијама су говорили Кузман Пушић и Стојан Илић, трговац из Јагодине.²³⁴

Милутин Аранђеловић и његов заменик Драгутин Костић, у име Радничког одбора позвали су раднике да гласају за њих, како су навели: *„Ми смо од увек одлучно стајали на бранику Демократије - Слободе и правде. Зато смо увек несебично помагали све оне који су се искрено за њих борили. Али данас када фашистичка звер покушава да угуши сваки зрачак слободе и непријатељски гледа на независност малих народа, ми не можемо остати само при томе. У овом моменту ... ми радници морамо својим самосталним иступањем да покажемо своју приврженост слободи и демократији... и на тај начин подвлачимо чврсту решеност за борбу ка остварењу Народног Споразума.“*²³⁵

У белничком срезу група Јована Јовановића одржала је зборове у Праћини, Мијатовцу, Драгоцвету, Шантаровцу и Бунару. На зборовима су

²³² ЗМЈ, Збирка плаката, бр. 84. Плакат су потписали Др. Љубисав Прокић и Милица Шарчевић, кандидат и заменик кандидата на скупштинским изборима.

²³³ *Политика* од 25. новембра 1938. године

²³⁴ *Политика* од 10. новембра 1938. године.

²³⁵ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9.

говорили Животије Марковић, кандидат за белички срез, заменик Радивоје Милетић и Живота Тодоровић, професор из Београда.²³⁶

Левачки срез су обишли и кандидати Удружене опозиције. У Рековцу су одржали заједнички збор. У име групе Аце Станојевића говорио је Никон Лазаревић, бивши народни посланик и архимандрит манастира Каленић, у име групе Љубе Давидовића Драгић Јоксимовић, адвокат из Београда, а у име групе Јована Јовановића Живота Тодоровић, професор из Београда.²³⁷

Веља Поповић обишао је крајем новембра велики број сеоских општина у параћинском и темнићком срезу, где се кандидовао на листи др Мачека. Са њим су обилазили сеоске општине и држали предизборне говоре, поред његових заменика Томе Јовановића из Мириловца и Љубисава Чабрића из Варварина, и већа гупа присталица Југословенске националне странке, међу којима је био и бивши народни посланик Животије Јевтић из Јагодине.²³⁸

У Параћину су кандидати са листе др Мачека одржали збор 27. новембра, који је био добро посећен. Збор је отворио Никола Марјановић, рентијер и посланички кандидат. После њега на збору је говорио Радивоје Кнежевић, професор из Београда, који је говорио о унутрашњој и спољашњој политици. На збору су још говорили Драгутин Николић, учитељ у Горњој Мутници, Богољуб Николић, заменик среског кандидата на листи Милорада Белића, затим Петроније Саздановић, председник општине из Бусиловца, Милорад Белић из Београда и други.²³⁹

Такође је у срезу деспотовачком опозиција одржала по селима бројне конференције. Група око Јована Јовановића одржала је конференције у Медвеђи и Плажанима. Кандидат ЈНС Драгољуб Митровић, свештеник, одржао је такође бројне конференције у селима свог деспотовачког среза.²⁴⁰

Виђеније присталице Љубе Давидовића, Мирослав Петровић, адвокат, Брана Маринковић, поседник и Јован Драшкоци, агроном из Свилајнца, одржали су конференције у Роћевцу, Суботици и Роанди. На конференцијама је говорио и Чеда Ђурђевић, студент из Свилајнца. Крајем новембра Бранислав Марковић са Милосавом Петровићем, адвокатом и Јованом Драшкоцијем, одржао је конференције у Гложанима и Бресју.

²³⁶ *Политика* од 8. децембра 1938. године.

²³⁷ *Политика* бр. 10963 од 4. децембра 1938. године

²³⁸ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембар 1938.

²³⁹ *Политика* од 28. новембра 1938. године

²⁴⁰ *Моравски гласник*, бр. 210, 1. децембар 1938.

Милорад Николић, кандидат на листи Аце Станојевића, одржао је збор у селу Војска.²⁴¹

У срезу раваничком, у коме је било шест кандидата, развила се врло жива предизборна кампања. Сви кандидати обилазили су сеоске општине преко дана, а увече су у Ћуприји, у појединим деловима града, одржавали конференције. Макарије Милетић, архимандрит, кандидат на листи Мачека, обишао је сва села у срезу раваничком. Врло успешне конференције биле су у Стубици, Сењу, Супској и Сењском Руднику. У Ћуприји је Макарије Милетић одржао неколико конференција. Прва је одржана у Мишиној кафани, касније у кафани „Обилић“ и гостионици „Дарданели“. Све конференције биле су одлично посећене. На њима су, осим Макарија, говорили Миша Црњански, Милан Мијајловић, земљорадник, Ђока

²⁴¹ *Политика* од 30. новембра 1938. године

Петковић, адвокат, Драгутин Пиндић, адвокат из Јагодине, Мирко Јончић, агроном и други. Посебно успешну конференцију, пред око 200 својих присталица, Макарије Милетић одржао је у Ћуприји у ресторану „Славија“. Конференцију је отворио Миша Црњански, трговац, а поле њега Драгутин Пиндић, адвокат, који је говорио о политичкој ситуацији. После Пиндића говорили су Ђока Петковић, адвокат и бивши народни посланик, архимандрит Макарије, Рапајић, мисионар. Он је говорио да између Срба, Хрвата и Словенаца нема никакве разлике, и да се мора радити на још већем зближавања ових народа. Његов говор често је прекидан бурним одушевљењем и поклицима. Макарије Милетић на својим конференцијама није нападао политичке противнике. На конференцији архимандрита Макарија говорио је и други посланички кандидат са исте листе, Александар Илић. Он је такође обишао неколико села.

Жика Поповић, кандидат ЈНС, такође је обишао сва села у равничком срезу и Сењски Рудник. На њима се говорило о раду странке под управом лидера Петра Живковића, као и о раду Жике Поповића, као лекара и народног посланика. Неколико дана пред изборе, Жика Поповић, одржао је неколико кварталних конференција у Ћуприји. Најпосећеније су биле у кафани Мите Цинцарчета и кафани „Дарданели.“ Поред Жике Поповића, на конференцијама су говорили и Лаза Целатовић, Радивоје Целатовић, Бора Мартиновић, Бора Ђирић, Ђорђе Пандуровић и други.

Гласачка места и председници бирачких одбора за изборни округ број 28²⁴²

Белички срез

Р.б.	Општина	Гласачко место	Председник бирачког одбора
1.	Багрданска	Багрдан I	Круно Мандић, судски приправник из Јагодине
2.	„	Багрдан II	Милан Теодосић, судија Среског суда из Јагодине
3.	Беличка	Белица	Душан Радивојевић, школски надзорник из Јагодине

²⁴² Службене новине, Крагујевац, бр. 251 од 2. децембра 1938. године

Зборник радова „Прошлост“ бр. 1

4.	Буковичка	Буковче	Бранко Вукићевић, судија Среског суда из Јагодине
5.	Бунарска	Бунар	Светолик Радојевић, судија Окружног суда из Јагодине
6.	Винорачка	Винорача	Миодраг Петровић, професор из Јагодине
7.	Врановачка	Врановац	Милован Ристић, директор Учитељске школе из Јагодине
8.	Главиначка	Главинци	Љубиша Вујић, државни тужилац из Јагодине
9.	Глоговачка	Глоговац	Тодор Метковић, судија Окружног суда из Јагодине
10.	Г. Штипљанска	Г. Штипље	Љубинко Правица, професор Учитељске школе из Јагодине
11.	Деоничка	Сиоковац	Коста Вукосављевић, адвокат из Јагодине
12.	Драгоцветска	Драгоцвет I	Драгољуб Ђорђевић, судски приправник из Јагодине
	„	Драгоцвет II	Станимир Ђокић, професор Учитељске школе из Јагодине
13.	Драгошевачка	Драгошевац	Бошко Спасојевић, судија Окружног суда у Јагодини
14.	Дубочка	Дубока	Богдан Миловић, професор гимназије из Јагодине
15.	Јагодинска	Јагодина I	др Милутин Велимировић, управник болнице из Јагодине
	„	Јагодина II	Страхиња Дамјановић, директор гимназије из Јагодине
	„	Јагодина III	Живко Павловић, судија Окружног суда из Јагодине
16.	Јовачка	Јовац	Лазар Толић, суплент Учитељске школе из Јагодине
17.	Кочиноселска	Кочино Село	Бранко Станишић, судија Среског суда из Јагодине
18.	Ланишка	Ланиште	Божидар Станболић, инж. II секције из Јагодине
19.	Лоћичка	Лоћика	Сава Тохол, професор Учитељске школе из Јагодине

20.	Мајурска	Мајур	Хранислав Илић, судски приправник из Јагодине
21.	Мијатовачка	Мијатовац	Милун Јевтић, судија Окружног суда из Јагодине
22.	Милошевска	Милошево	др Михајло Динић, срески санитарски референт из Јагодине
23.	Остриковачка	Остриковац	Димитрије Мишић, професор Учитељске школе из Јагодине
24.	Праћинска	Праћина	Никола Илић, заменик држ. тужиоца из Јагодине
25.	Рибарска	Рибаре	Радован Меденица, професор гимназије из Крушевца
26.	Трешњевичка	Трешњевица	инж. Драгутин Немец, шеф Шумске управе из Јагодине

Деспотовачки срез

Р.б.	Општина	Гласачко место	Председник бирачког одбора
1.	Балајначка	Балајнац	Драгомир Аранђеловић, чиновник Среског суда из Деспотовца
2.	Бељајска	Бељајка	Душан Поповић, учитељ из Бељајке
3.	Богавска	Богава	Тихомир Добросављевић, чиновник Среског суда из Деспотовца
4.	Брестовачка	Брестово	Василије Дубовић, учитељ из Вел. Поповића
5.	Буковачка	Буковац	Миливоје Ристић, судски приправник из Деспотовца
6.	Вел. поповичка	Вел. Поповић	др Александар Милојковић, срески лекар из Деспотовца
7.	Витаначка	Витанце	Боривоје Петровић, учитељ из Пањевца
8.	Грабовачка	Грабовица	Вадин Непокојчицки, судија Среског суда из Деспотовца
9.	Деспотовачка-	В. Деспотовац	Властимир Павловић,

	варошица		старешина Среског суда из Деспотовца
10.	Деспотовачка- село	С. Деспотовац	Жарко Милосављевић, судски приправник из Деспотовца
11.	Жидиљска „	Жидиље Равна Река	Жарко Цвејић, чин. прип. Мин. соц. пол. и нар. здравља из Београда Гојко Вуловић, чин. прип. Мин. соц. пол. и нар. здравља из Београда
12.	Језерска	Језеро	Богић Вујовић, чин. Среског суда из Деспотовца
13.	Јеловачка	Јеловац	Драгослав Марић, чин. прип. Мин. соц. пол. и нар. здравља из Београда
14.	Ломничка	Ломница	Бора Младеновић, шеф Пореске управе из Деспотовца
15.	Миливска	Милива	Ђорђе Поповић, учитељ из Миливе
16.	Медвеђска	Медвеђа	Милош Смиљковић, учитељ из Деспотовца
17.	Пањевачка	Пањевац	Боривоје Николић, надзорник бановинских путева из Деспотовца
18.	Плажањска	Плажане	Драгољуб Станојловић, учитељ из Грабовице
19.	Ресавичка	Ресавица	Михо Бутина, пристав Мин. соц. пол. и нар. здравља из Београда
20.	Сладајска	Сладаја	Цветко Шрибар, пристав Мин. соц. пол. и нар. здравља из Београда
21.	Стењевачка	Стењевац	Драгољуб Матић, учитељ из Балајнца
22.	Стрмостенска	Стрмостен	Константин Каракировић, учитељ из језера
23.	Трућевачка	Трућевац	Ратко Ђорђевић, учитељ из Трућевца

Левачки срез

Р.б.	општина	Гласачко место	Председник бирачког одбора
1.	Белушићка	Белушић	Драгољуб Петровић, инспектор Министарства правде из Београда
2.	В. крушевичка	Велика Крушевица	Владимир Милановић, учитељ из Дулена
3.	В. Сугубинска	Велика Сугубина	Коста Чабрић, учитељ из Рековца
4.	В. Пчеличка	Велике Пчелице	Стеван Крстић, чиновник Среског суда из рековца
5.	Г. Сабаначка	Горња Сабанта	Живојин Поповић, професор гимназије из Ћуприје
6.	Драговска	Драгово	Радоје Илић, учитељ из Драгова
7.	Дуленска	Дулен	Велизар Варагић, пољопривредни референт из Рековца
8.	Жупањевачка	Жупањевац	Живојин Антић, арх. Приправник Среског суда из Рековца
9.	Опаричка	Опарић	Павле Савић, учитељ из Опарића
10.	Превешка	Превешт	Богосав Теодосић, учитељ из Каленићког Прњавора
11.	Ратковићска	Ратковић	др Милан Јовановић, професор гимназије из Ћуприје
12.	Рековачка	Рековац	Стеван Константиновић, судија Среског суда из Рековца
13.	Секуричка	Секурич	Ђорђе Димитријевић, учитељ из Течића
14.	Сибничка	Сибница	Ђорђе Ђорђевић, учитељ из Калудре
15.	Сиљевачка	Сиљевица	Драгић Јосифовић, професор гимназије из Јагодине
16.	Слатинска	Слатина	Милан Томић, учитељ из

			Драгова
17.	Течићска	Течић	Михаило Петровић, судски приправник из Крушевца

Параћински срез

Р.б.	Општина	Гласачко место	Председник бирачког одбора
1.	Бошњанска	Бошњане	Адам Николић, судски приправник из Параћина
2.	Буљанска	Буљане	Ћирило Григоријевић, учитељ из Буљана
3.	Бусиловачка	Бусиловац	Мирко Ђековић, учитељ из Параћина
4.	Главичка	Главица	Јанко Ђокић, учитељ из Параћина
5.	Гор. Мутничка	Г. Мутница	Светозар Недох, адвокат из Параћина
6.	Доњ. Мутничка	Д. Мутница	Радич Антић, судија Среског суда из Параћина
7.	Доњо Видовска	Доње Видово	Стојан Трајковић, суд. приправник Среског суда из Параћина
8.	Дреновачка	Дреновац	Бранко Станисављевић, учитељ из Дреновца
9.	Забрешка	Забрега	Мирослав Миловановић, учитељ из Забреге
10.	Изворска	Извор	Тодор Гојковић, учитељ из Извора
11.	Лебинска	Лебина	Драгољуб Ковачевић, учитељ из Лебине
12.	Мириловачка	Мириловац	Миодраг Јовановић, учитељ из Мириловца
13.	Параћинска	Параћин I Параћин II Параћин III	Миодраг Пандуровић, старешина Среског суда из Параћина Драгиша Џенковић, суд. приправник из Параћина Тихомир Филиповић, учитељ из Параћина

14.	Планска	Плана	Милан Миливојевић, учитељ из Параћина
15.	Поповачка	Поповац	Милутин Дреноваковић, учитељ из Параћина
16.	Сикиричка	Сикирица	Радован Обућина, учитељ из Сикирице
17.	Стришка	Стрижа	Бошко Бошковић, пензионер из Параћина
18.	Чепурска	Чепуре	Никола Марковић, срески пољопривредни референт из Параћина

Ресавски срез

Р.б.	Општина	Гласачко место	Председник бирачког одбора
1.	Бобовска	Бобово	Живојин Ценковић, суд. приправник из Свилајнца
2.	Бресјанска	Бресје	Ратомир Пенчић, учитељ из Дубнице
3.	Витежевска	Витежево	Бранислав Китић, суд. приправник из Свилајнца
4.	Војиштанска	Војска	Божидар Марковић, директор гимназије из Свилајнца
5.	Врланска	Врлане	Душан Адамовић, учитељ из Луковице
6.	Гладњанска	Гладна	Станислав Грујић, учитељ из Јасенова
7.	Гложанска	Гложане	Илија Ристић, секретар Мин. соц. пол. и народног здравља из Београда
8.	Грабовачка	Грабовац	Миливоје Јовановић, арх. Приправник из Свилајнца
9.	Дубљанска	Дубље	Виктор Успенски, секретар Мин. соц. пол. и народног здравља из Београда
10.	Дубничка	Дубница	Миливоје Жујовић, срески пољопривредни референт из Свилајнца

Зборник радова „Прошлост“ бр. 1

11.	Ђуриначка	Ђуринци	Петар Ђурковић, учитељ из Тропоња
12.	Јасеновачка	Јасеново	Урош Радивојевић, судија из Свилајнца
13.	Купиновачка	Купиновац	Драгослав Новаковић, учитељ из Дубља
14.	Кушиљевска	Кушиљево I Кушиљево II	др Радислав Динић, лекар из Свилајнца Никола Николић, учитељ из Кушиљева
15.	Луковичка	Луковица	Душан Марковић, учитељ из Војске
16.	Мачевачка	Мачевац	Миодраг Петровић, учитељ из Војске
17.	Проштиначка	Проштинац	Светозар Вукомановић, учитељ из Проштинца
18.	Радошинска	Радошин	Лазар Вићентијевић, учитељ из Купиновца
19.	Рајкиначка	Рајкинац	Блажа Рајевић, наставник гимназије из Свилајнца
20.	Роаничка	Роанда	Јанко Швајбер, саветник Мин. соц. пол. и народног здравља из Београда
21.	Роћевачка	Роћевац	Данило Лукић, учитељ из Роћевца
22.	Седларска	Седларе	Љубомир Комадина, учитељ из Седлара
23.	Суботичка	Суботица	Мијо Дугоњић, учитељ из Суботице
24.	Свилајначка	Свилајнац I Свилајнац II	Миодраг Васић, учитељ из Свилајнца Бранислав Танасковић, чиновник Среског суда из Свилајнца
25.	Тропањска	Тропоње	Драгомир Томић, чиновник Среског суда из Свилајнца
26.	Црквеначка	Црквенац	Миливоје Манојловић, учитељ из Црквенца

Темнићи срез

Р.б.	Општина	Гласчко место	Председник бирачког одбора
1.	Бачинска	Бачина I Бачина II	Милисав Главичић, судија Окружног суда из Јагодине Адам Николић, секретар Главне контроле из Београда
2.	Бошњанска	Бошњане	Живорад Петровић, судски приправник из Варварина
3.	Варваринска варош	Б. Варварин	Милан Чуружанин, старешина Среског суда из Варварина
4.	Варваринска село	Село Варварин	Петар Митић, судија Среског суда из Варварина
5.	Доњо Крчинска	Д. Крчин	Здравко Милошевић, учитељ из Доњег Крчина
6.	Залоговачка	Залоговац	Андра Николић, учитељ из Залоговца
7.	Избеничка	Избеница	Михајло Лазаревић, учитељ из Избенице
8.	Катунска	Г. Катун Д. Катун	Светолик Бркић, учитељ из Г. Горњег Катуну Билета Брадаш, учитељ из Доњег Катуну
9.	Маскарска	Маскаре	Богосав Поповић, срески пољопривредни референт из Варварина
10.	Обрешка	Обреж I Обреж II	Милан Ђукић, судски приправник из Варварина Миладин Иричанин, суд. повер. суда за осл. зем. књига из Варварина
11.	Орашка	Орашје	Велимир Бранковић, судиски приправник из Варварина
12.	Поточке	Потоцац	Петар Ристић, школски надзорник из Варварина
13.	Рашевичка	Рашевица	Бранислав Аврамовић, чин. повер. за осл. зем. књига из

Зборник радова „Прошлост“ бр. 1

			Варварина
14.	Својновска	Својново	Михајло Асурђић, шеф Катастарске управе из Варварина
15.	Тољевачка	Тољевац	Светислав Тодосијевић, учитељ из Тољевца

Раванички срез

Р.б.	Општина	Гласачко место	Председник бирачког одбора
1.	Батиначка	Батинац	Роберт Угрић, судски приправник из Ћуприје
2.	Бигреничка	Бигреница	Риста Ристић, заменик држ. тужиоца из Ћуприје
3.	Виринска	Вирине	Ананије Жарић, наставник гимназије из Ћуприје
4.	Влашка	Влашка	Славко Ржанинићанин, суплент Пољопривредне школе из Ћуприје
5.	Дражмировачка	Дражмировац	Војислав Бакић, судски приправник из Ћуприје
6.	Иванковачка	Иванковац	Неђелко Огњеновић, судски приправник из Ћуприје
7.	Исаковачка	Исаково	Сава Вучковић, интаб. Протоколиста Среског суда из Ћуприје
8.	Крушарска	Крушар	Рајко Поповић, суд. приправ. Окружног суда из Ћуприје
9.	Сењска	Сење I	Радослав Марковић, судија Окружног суда из Ћуприје
10.	Стубичка	Стубица	Боривоје Грујичић, судија из Ћуприје
11.	Супска	Супска	Александар Симоновић, судија из Ћуприје
12.	Ћупријска	Ћуприја I Ћуприја II Ћуприја III	Бранко Бољарић, судија Окружног суда из Ћуприје Љубиша Јовановић, судија Окружног суда из Ћуприје Радован Полексић

Резултати избора

На изборима у Моравском округу је листа др Милана Стојадиновића однела убедљиву победу, јер је добила 43.414 гласа, листа др Мачека 9.270 и листа Димитрија Љотића 222 гласа. Сви кандидати са листе др Милана Стојадиновића изабрани су за посланике.²⁴³

срез	М. Стојадиновић	Мачек	Љотић
Белички	8.419	2.349	8
Деспотовачки	6.307	493	88
Левачки	4.357	2.302	32
Параћински	6.176	1.472	3
Ресавски	7.913	709	78
Темнићи	5.505	1.325	4
Раванички	4.737	620	9

Параћински срез: Станоје Протић 6.095 гласова; Стојан Јовановић 81; Александар Јевремовић 424; др Никола Марјановић 509; Ђорђе Петковић 182; Милорад Белић 198; Милан Миленковић 81; Владимир Поповић 73; Перо Никчевић 3.

Левачки срез: др Богић Вукићевић 2.590; Милош Брашић 1.767; др Драгић Јоксимовић 520; Никола Лазаревић 1.614; Герасим Милутиновић 147; Александар Милановић 21; Миленко Тодоровић 32.

Белички срез: Делимир Петровић 6.535; Драгољуб Милосављевић 1.764; Владимир Вулић 123; др Љубисав Прокић 645; Гвозден Целатовић 1.240; Милутин Аранђеловић 36; Михајло Мијушковић 160; Животије Марковић 268; Радивоје Симић 8.

Деспотовачки срез: Благоје Јоцић 5.891; др Лазар Стевановић 416; Миладин Милић 53; Душан Милорадовић 194; Драгољуб Митровић 118;

Александар Стојановић 37; Војислав Величковић 91; Драгољуб Станимировић 88.

²⁴³ АЈ, 37-5-31.

Раванички срез: Милош Цукавац 3.236; Драгомир Пешић 1.501; Александар Илић 17; Макарије Милетић 473; др Живојин Поповић 130; Димитрије Миловановић 9.

Ресавски срез: др Милорад Димитријевић 4.619; др Лазар Стевановић 3.294; Милорад Николић 35; Бранислав Марковић 631; Настас Илић 43; Павле Лукић 78.

Темнишки срез: Станоје Протић 5.505; др Драгић Јоксимовић 937; Милисав Јевтић 58; Велимир Поповић 330; Драгомир Милојковић 4.²⁴⁴

За посланике су изабрани сви кандидати са листе др Милана Стојадиновића: Делимир Петровић у беличком срезу, Благоје Јоцић у деспотовачком срезу, Станоје Протић у темнишком срезу, др Богић Вукићевић у левачком срезу, а у параћинском срезу Станоје Протић је посланичко место препустио Радомиру Вучковићу, банском већнику из Доње Мутнице, као што је и Милош Цукавац уступио своје посланичко место Радомиру Стојковићу раваничком срезу.

*

Делимир Петровић је јануара 1939. године захвалио на избору бирачима беличког среза и града Јагодине²⁴⁵: „...Сматрам за дужност, као ваш народни посланик, да вама, мојим бирачима, овим путем изразим своју дубоку захвалност на датом поверењу нашем великом Вођи г. Др Милану Стојадиновићу и мени, као његовом сараднику.

Ја се дивим свима вама, који сте дали доказа о високој националној и политичкој свести. Дивим се, јер ваша савест и ваша свест није могла бити поткупљена ни великим парама Клефиша, Милосављевића и компаније. Доказали сте да је народ среза беличког и пред оваквим искушењем - пред знатнијим сумама новаца - остао светла образа и чиста карактера. Он је свесно и јасно оценио сву озбиљност избора од 11. децембра и гласао онако како су диктовали високи интереси наше велике и лепе Краљевине Југославије и нашег уједињеног народа. Ви сте се достојно одужили нашој великој отаџбини, за чије је стварање српски народ жртвовао на два милиона својих најбољих синова. Одужили сте се великом Вођи нашег народа Г. Др. Милану Стојадиновићу, за сва његова велика дела која је за народ и државу учинио за ,имиле три и по године. Одужили сте

²⁴⁴ Моравски гласник, бр. 212, 7. јануар 1939. година.

²⁴⁵ ЗМЈ, Збирка плаката, F IV, K 9.

се и мени на мојим скромним делима, која сам без посланичког мандата за време од две учинио за народ Среза беличког, и дали сте ми моћи и снаге да у будуће радим са још већом вољом и енергијом, на корист нашег лепог Поморавља и целог Среза беличког...

Закључак

На изборима одржаним 1938. године у Морвском округу истакнуте су три листе: Др Милана Стојадиновића, Др Влатка Мачека и Димитрија Љотића. Блок Др Милана Стојадиновић чиниле су: Југословенска радикална заједница, Сељачка група и Југословенска народна странка „борбаши“. Опозициону листу Др Влатка Мачека чинили су: бивше демократе Љубе Давидовића, пријатељи Аце Станојевића, пријатељи Јована Јовановића, бивша Сељачко-демократска коалиција, ЈНС, група Живка Топаловића. У свим срезовима убедљиву победу остварили су кандидати са листе Др Милана Стојадиновића.